

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МОРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ПО РОБОТІ З ІНОЗЕМНИМИ СТУДЕНТАМИ**

ПОЛОНІЙНА АКАДЕМІЯ В ЧЕНСТОХОВІ

**МІЖНАРОДНИЙ КЛАСИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПИЛИПА ОРЛИКА**

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
ІМЕНІ АДМІРАЛА МАКАРОВА**

ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА

**ОДЕСЬКА РЕГІОНАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ
СПІЛКИ ЖУРНАЛІСТІВ УКРАЇНИ**

II Міжнародна науково-практична конференція

МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНОГО ДІАЛОГУ: СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ

Частина 3

25–26 листопада 2022 року

м. Одеса, Україна

Львів – Торунь
Liha-Pres
2022

Організаційний комітет:

Руденко С.В. – голова оргкомітету, ректор ОНМУ, доктор технічних наук, професор; **Шумило О.М.** – проректор з науково-педагогічної роботи ОНМУ, кандидат технічних наук, професор ОНМУ; **Савельєва І.В.** – проректор з наукової роботи ОНМУ, доктор економічних наук, професор; **Гловацька С.М.** – декан факультету по роботі з іноземними студентами ОНМУ, кандидат технічних наук, доцент; **Анджей Криński** – ректор Полонійної академії в Ченстохові, професор, доктор філософії, доктор богослов'я, гоноріс кауза; **Сікорська В.Ю.** – заступник голови оргкомітету, завідувач кафедри довузівської підготовки ОНМУ, кандидат філологічних наук, доцент, член НСЖУ, член НТШ; **Дойков Д.М.** – професор кафедри довузівської підготовки ОНМУ, доктор фізико-математичних наук, професор; **Ненов І.В.** – доцент кафедри довузівської підготовки ОНМУ, кандидат політичних наук, доцент, заслужений журналіст України, член НСЖУ; **Шипотілова О.П.** – доцент кафедри довузівської підготовки ОНМУ, кандидат історичних наук, доцент, член Одеського відділення НСКУ; **Ніколасенко Н.О.** – завідувач кафедри адміністративного та конституційного права Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова, доктор політичних наук, професор; **Сікорська О.О.** – завідувач кафедри суспільних наук ОНМедУ, кандидат філологічних наук, доцент; **Крупник Л.О.** – головний спеціаліст відділу аналізу українського державотворення Управління наукового забезпечення політики національної пам'яті, кандидат історичних наук, доцент; **Стекольщикова В.А.** – завідувач кафедри журналістики та філології Міжнародного класичного університету імені Пилипа Орлика, кандидат наук із соціальних комунікацій, член НСЖУ; **Кваша О.Ю.** – продюсер філії акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» «Одеська регіональна дирекція»; **Різнікова Я.О.** – заступник директора департаменту культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини Одеської обласної державної адміністрації; **Бірюкова І.О.** – генеральний директор ОННБ; **Работін Ю.А.** – голова Одеської регіональної організації Національної спілки журналістів України, кандидат економічних наук.

Міжкультурна комунікація в контексті глобалізаційного діалогу:
М58 **стратегії розвитку** : матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції, 25–26 листопада 2022 р., м. Одеса. Ч. 3. – Львів – Торунь : Liha-Pres, 2022. – 364 с.

ISBN 978-966-397-281-7

У збірнику представлено матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції «Міжкультурна комунікація в контексті глобалізаційного діалогу: стратегії розвитку» (25–26 листопада 2022 року, м. Одеса).

УДК 316.77:303.446.2(063)

ЗМІСТ

ПАНЕЛЬ 1. МОВНА МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ

Архіпова І. М.

Мовне втілення образу адресата в художньому тексті..... 11

Афанасьєв О. І., Василенко І. Л.

Наратив і комунікація..... 14

Бабій І. В., Бовкун Н. М.

Дослідження проблем мовної міжкультурної комунікації..... 18

Бабчук Ю. Й.

Вплив інформаційних технологій на процес навчання студентів..... 22

Боговик О. А.

Міжкультурна медіація як проблема перекладу: теоретичний аспект 25

Василишина Н. М.

Професійна англомовна комунікативна компетентність як невід’ємна складова ефективної міжкультурної взаємодії студентів ЗВО у процесі фахової підготовки..... 27

Vasina K. O.

English-Language Politically Correct Vocabulary as a Kind of Etiquette Reception of Communicants 31

Винар С. М.

Античний міф у площині художньої комунікації..... 35

Власенко Л. В., Тригуб І. П.

Загальна характеристика комунікативної компетенції у немовних вищих навчальних закладах..... 39

Грицевич Ю. В.

Старослов’янізми в мовній тканині роману Павла Загребельного «Диво»... 41

Гутарук Н., Беніковський М.

Цифрові форми реалізації міжкультурної комунікації в освіті: досвід реалізації проекту eTwinning «Ілюстрована книга народних пісень» 46

Давидченко І. Д.

Формування лінгвокультурологічної компетентності здобувачів вищої освіти як самостійний напрям лінгвістичних досліджень..... 49

Дзикович О. В., Бут А. С.

Про лінгвістичний інтерес до риторичних запитань..... 53

Дідур Л. С.

Мовні покручі в освітньому середовищі Півдня України 55

Подкупко Т. Л. Українські вечорниці в контексті міжкультурної комунікації студентів-іноземців в Одеському національному медичному університеті.....	301
Подпльота С. В. Іноземні студенти у міжкультурному просторі закладу вищої освіти.....	304
Pozdniakov O. V. Learning substandard vocabulary at developing intercultural communicative competence of hospitality students	307
Solovyova O. V. Intercultural communication in the process of foreign students teaching	310
Шкурко О. В. Специфіка міжкультурної комунікації в багатонаціональній іноземній аудиторії.....	311
ПАНЕЛЬ 5. МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ У ПРОЦЕСІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	
Бігич О. Б. Засоби реалізації технології навчання іспанської мови «Діалог культур»	316
Білоконенко Л. А. Редакторські професії та міжкультурна компетентність.....	320
Гоян В. В., Гоян О. Я. Журналістські стандарти Deutsche Welle в онлайн-медіапроектах студентів КНУ імені Тараса Шевченка	325
Дерев'янюк С. П. Академічні програми когнітивістики у Європі	329
Динікова Л. Ш. Міжетнічна комунікація як джерело взаємозбагачення культур	332
Ishchenko T., Nikitina I. Challenges of intercultural communication	335
Карпюк І. В., Гальчич І. П. Міжкультурна комунікація в соціальній сфері в процесі євроінтеграції.....	338
Ковальова Т. В. Реклама в соціальних мережах як чинник євроінтеграції українських брендів	341
Myhovych R. Ya., Zapotichna R. A. Intercultural communication training of law enforcement officers in the USA	345

тісно пов'язане з певними системами цінностей та особливостями переживання фактів дійсності. За рахунок включення аксіологічної та життєвої компоненти, розуміння різних культур стає більш адекватним, а їхня взаємодія більш повноцінною; в результаті чого представники різних культур вивчають традиції, цінності та норми один одного.

Таким чином, динаміка процесу міжкультурного спілкування не відокремлена від вивчення «іншої» культури, оскільки здатність сприймати та освоювати досягнення інших культур є одним із головних показників «життєздатності» культури та її подальшого прогресу. Нова філософська методологія зводиться до знаходження розуміння, що орієнтується не так на подібності, як на відмінності. Завдяки цьому ми поступово уникаємо парадигми створення єдності в розмаїтті і переходимо до більш нейтрального розмаїття в єдності.

Список використаних джерел:

1. Пустовіт Л. О. Словник іншомовних слів / Л. О. Пустовіт, О. І. Скопенко, Г. М. Сjuta, Т. В. Цимбалюк. – К. : «Довіра» УНВЦ «Рідна мова», 2000. – 567 с.

2. Пономарьов О. С. Логіка спілкування та його гносеологічні аспекти / О. С. Пономарьов // Філософія спілкування. – 2009. – № 2. – С. 28 – 35.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-281-7-87>

Подкупко Т. Л.

*кандидат історичних наук, доцент кафедри суспільних наук,
Одеський національний медичний університет*

УКРАЇНСЬКІ ВЕЧОРНИЦІ В КОНТЕКСТІ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМЦІВ В ОДЕСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Навчання і патріотично-виховна робота триває й під час війни. Здобувачам освіти довелося переміститися з аудиторій, дошок, трибун до онлайн аналогів. Досвід дистанційного та змішаного навчання виявився дуже корисним [1, с. 297-301]. Всю красу, насиченість, вираженість і мудрість українських традицій дуже хочеться розкрити для здобувачів освіти з інших країн. Для них інколи дуже важко зрозуміти ставлення українців до багатьох різноманітних речей в усіх

галузях життя, а це ставлення має глибоке коріння в традиційній культурі, що формувалась тривалий час.

Один з варіантів міжкультурної комунікації – занурення індійців, марокканців та тунісців в традиційні українські молодіжні розваги. В процесі викладання історії України та української культури для здобувачів освіти міжнародного факультету в дні від Катерини до Андрія (7-13 грудня), вже традиційно проводяться вечорниці.

В традиційній українській культурі від Покрови (14 жовтня) розпочинався період не лише сватань, заручин, весілля, а й вечорниць. Із завершенням сільських господарських робіт на вулиці, наставав час хатньої роботи, активного спілкування молоді, знайомства і вибору майбутньої пари. В добу коли не було не тільки інтернету, а й навіть світла, довгі зимові вечори об'єднували за спільною працею, жартами, піснями, танцями частуваннями...

Один із студентів заздалегідь готує «чарівний глечик» з аркушами на яких написані імена «майбутніх наречених». Спочатку ворожать дівчата, в стереотипній уяві багатьох суспільств, в тому числі українського і марокканського, для них заміжжя важливіше, принциповіше і вагоміше, ніж для чоловіків. Далі черга хлопців тягнути записки з жіночими іменами. Жваве зацікавлення, сміх, зйомки на телефони для рідних і близьких дійства, жартівливі коментарі – справжні вечорниці!

Матеріальна культура – це вікове, інколи тисячолітнє надбання народу. Ментальність, традиції віддзеркалені в одязі, кухні, архітектурі, музиці, літературі, фольклорі тощо. Під час святкування вечорниць склалась традиція своєрідного фестивалю одягу та національної кухні.

Здобувачі освіти з різних країн і континентів одягають національне вбрання і намагаються передати красу, функціональність і багатогранність надбання свого народу, популяризувати свою національну культуру серед однокурсників. Під час очного навчання, не всі мали змогу привезти до України традиційний одяг, то бажання популяризувати свою країну могло обмежитись лише презентацією. Більшість студентів-іноземців наразі в безпеці, вдома, тому можливостей представити свою культуру виявилось більше. Звісно онлайн фестиваль одягу відрізняється від вже звичних офлайн, проте теж має яскраве емоційне забарвлення.

Зацікавленість викликає марокканське традиційне вбрання – джелаббі. Такі довгі халати з пишною вишивкою, бувають як чоловічі, так і жіночі. На відміну від чоловічих, жіночі більш яскраво і насичено прикрашені гаптуванням, вишивкою, яскравими пасками тощо (ну як і українські вишиванки – жіночі та чоловічі). Залежно від регіону

джелаббі не лише святковий одяг, він ще свідчать про певний сімейний статус.

Дівчата-іноземки із задоволенням не тільки представляють національні костюми наречених (особливо активні мароканки), а й розповідають про особливості одягу для молодят під час традиційного весілля яке триває тиждень.

Багатонаціональна, розмаїта Індія відкривається з нового цікавого боку, коли здобувачі освіти представляють чоловічий національний одяг різних регіонів та народностей. Дуже часто такі презентації супроводжуються розповідями про вплив релігійних традицій індуїзму, буддизму та ісламу на чоловічу моду в Індії різних часів.

Всі разом здобувачі освіти з різних куточків світу порівнюють спільне та відмінне у традиційному вбранні України та своїх країн, прослідковують особливості жіночого та чоловічого одягу, взуття та головних уборів. Також простежили як в різні часи надавався пріоритет то красі, то функціональності вбрання.

Традиційні розваги наших пращурів зрозумілі та близькі сучасній молоді, й навіть не лише українській! Завдяки таким інтерактивним іграм, демонстраціям, майстер-класам вдається розкрити для здобувачів-іноземців особливості української культури, ментальності, історії. Навчити пишатись своїм навчанням в Україні, Одесі, Одеському національному медичному університеті!

Список використаних джерел:

1. Дистанційне викладання під час карантину «Історії України та української культури» в Одеському національному медичному університеті // Екстрене дистанційне навчання в Україні: Монографія / За ред. В.М. Кухаренка, В.В. Бондаренка – Харків.: Вид-во КП «Міська друкарня», 2020. – 409 с. – С. 297-301. URL: https://duan.edu.ua/images/News-UA/Departments/Management/2020/monograph_ekstr_dyst_navch.pdf